

Emberi Erőforrások Minisztériuma

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. elnökhelyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2015. szeptember 18.

III. sz.

ENKK

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezek (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

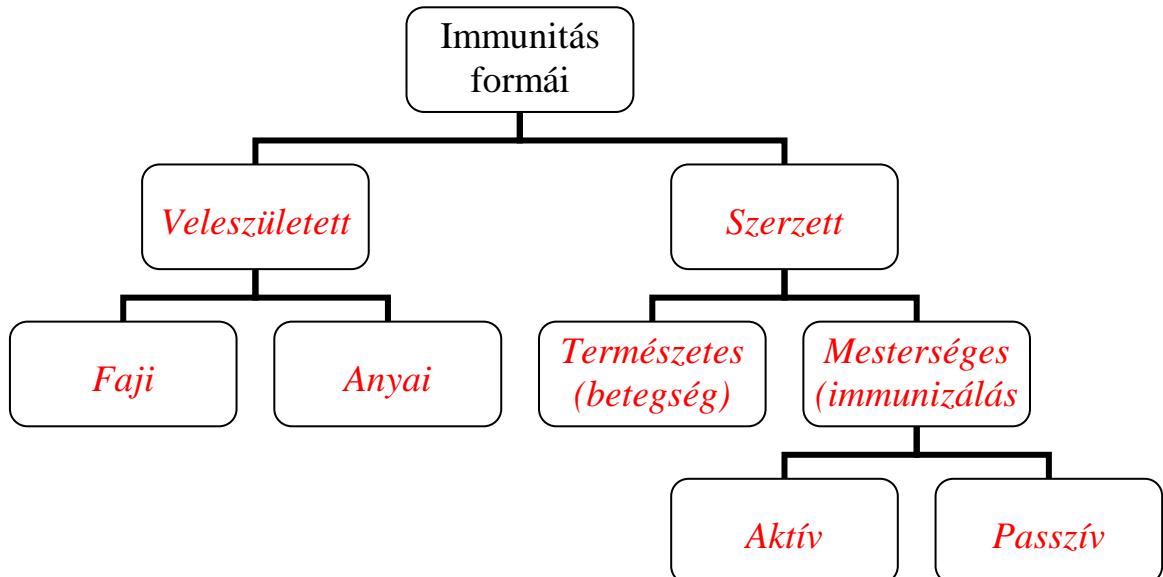
1. Párosítsa az alábbi latin kifejezéseket magyar megfelelőikkel! Írja a sorszám mellé a helyes betűjelet!

1. superior	A. elülső
2. anterior	B. felső
3. posterior	C. hátsó

1.:...*B*..., 2.:...*A*..., 3.:...*C*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**2. Ismertesse az immunitás formáit!
Tölts ki az alábbi ábrát!**

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

3.* Soroljon fel az élő kórokozók közül négyet /4/!

4 pont

- vírusok
- baktériumok
- egysejtű állatok
- gombák
- férgék
- ízelőlábuák

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Sorolja fel a hasizmok fajtáit!**4 pont**

- *egyenes hasizom*
- *külső ferde hasizom*
- *belső ferde hasizom*
- *haránt hasizom*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Ismertesse az izomműködés élettanával kapcsolatos alábbi fogalmak jelentését!**2 pont**

Küsöbinger:

... az a minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol...

Kontrakció:

...egy izomrost összehúzódása inger hatására....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Párosítsa a betegségek latin nevét lényegükkel!**4 pont****Írja a betegség számát a megfelelő meghatározás mellé a pontozott vonalra!**

1. osteoporosis
2. rachitis

3. spina bifida
4. arthrosis

A csigolyaívek záródásának hiánya: ...*3*...A csontok szervetlen és szerves állományának csökkenése: ...*1*...Az ízületi porc kopása:...*4*...D-vitamin-hiány következtében elmarad a mészszők beépülése a csontokba:
...*2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Húzza alá a vörös csontvelő feladatait!****3 pont**

- hézagpótló szerep
- vörösvértestek képzése
- lymphocyták képzése
- granulocyták képzése
- vérlemezkék képzése
- vér raktározása

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

8. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!****5 pont**

Melyik sejt feladata a szervezetben az ellenanyagok (immunglobulinok) termelése?

- *B-lymphocytá*

Melyik sejtet nevezzük nagy falósejtnek?

- *monocytát*

Melyik sejt felelős a beültetett transzplantátum kilökődéséért?

- *T-lymphocytá*

Mennyi a normális hematokritérték?

- *0,44*

Hol található a hemoglobin?

- *a vörösvértestben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. **Soroljon fel az embólia fajtái közül hármat /3/!****3 pont**

- *thromboembolia*
- *légembólia*
- *zsírembólia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Sorolja fel az orrmelléküregeket magyarul!**4 pont**

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.* Határozza meg a légzőrendszer feladatát!**2 pont**

A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvételle és továbbítása, a szén-dioxid (CO_2) leadása.

12. Nevezze meg, mely légzőrendszeri megbetegedésekre utalnak az alábbi tünetek!**2 pont**

Írja a betegségek nevét a pontozott vonalakra!

A. Szapora, nehezített légzés, gyakori szúró mellkasi fájdalom (oldalszegzés), gyengeség, fejfájás. Magas, nehezen csillapítható láz, kezdetben száraz, majd produktív köhögéssel, barnás köpet ürül.
...tüdőgyulladás (pneumonia)...

B. Hirtelen jelentkező nehézlégzés, a beteg a légzési segédizmait is igénybe véve igyekszik levegőhöz jutni. Rövid, kapkodó belégzés után a kilégzés hosszan elnyúló, sípoló. A köhögés kezdetben száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) köpetet ürít a beteg. A pulzus szapora.

...tüdőasztma (asthma bronchiale)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.**Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!****4 pont**

Mely tápanyagok bontása kezdődik a gyomorban?

...fehérjék...

Hol termelődik az epe?

...a májban...

Hol tárolódik az epe?

...az epehólyagban...

Mi az epe feladata?

...a zsírcseppek emulgeálása...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.**Húzza alá az emésztőrendszerre vonatkozó helyes megállapításokat!****3 pont**

- a nyelőcső izmos falú szerv
- a nyelőcső a garat és gyomor mellett helyezkedik el
- a nyálmirigyek külső elválasztású mirigyek
- a nyelőcső feladata a tápanyagok felszívása és továbbítása
- a nyelés reflexfolyamat
- a felnőtt ember teljes fogazata: 34 fogból áll
- a garatot nyálkahártya béléli
- a nyelvnek csak az ízérzésben van szerepe
- a nyálelválasztás reflexfolyamat
- a nyál szénhidrátbontó enzimeket tartalmaz (ptalin, maltáz)

(Csak a hat /6/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

15.***Határozza meg az esszenciális aminosavak fogalmát!****2 pont***A fehérjék építőköveinek azon csoportja, amelyet az emberi szervezet önmaga előállítani nem képes, csak táplálékkal kerülhet a szervezetbe.*

16.* Soroljon fel a gyomorfekély keletkezésében szerepet játszó tényezők közül hatot /6/!

6 pont

- *egyes gyógyszerek (szalicilátok)*
- *fertőzés (*helicobacter pylori*)*
- *étrendi hibák (*koffein, fűszerek, rendszertelen étkezés*)*
- *fokozott sav- és pepszintermelés*
- *dohányzás*
- *örökletes tényezők*
- *életmódbeli és idegrendszeri tényezők (szorongás, stressz)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Mi a vesében lévő Malpighi-test feladata?

- *a szűrés (filtráció)*

Mi a feladata a vesecsatornáknak?

- *visszaszívás, kiválasztás*

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet cukrot?

- *igen, tartalmaz*

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet nagymolekulájú fehérjét?

- *nem tartalmaz*

Hol található a vizeletürítés reflexközpontja?

- *a gerincvelő alsó szakaszán*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Határozza meg a méh elhelyezkedését az emberi szervezetben!

2 pont

A méh a kismedence közepén, a húgyhólyag és a végbél között helyezkedik el.

19. Csoportosítsa a megadott betegségekhez tüneteiket! Írja a megfelelő betegség mellé a jellemző tüneteinek sorszámát! **6 pont**

1. éles fájdalom a deréktájban
2. szemhéj, arc, kéz ödémája
3. magas vérnyomás
4. gyakori, fájdalmas vizelés
5. a fájdalom a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik
6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

Vesekövesség: ...**1, 4, 5...**

Glomerulonephritis acuta: ...**2, 3, 6...**

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* Ismertesse a férfiklimax jellemzőit! Írjon ötöt /5/! **5 pont**

- *természetes állapot az öregedés folyamatában*
- *hormonális változás hatására alakul ki*
- *csökken a nemi vágy*
- *potencia- és ejakulációs zavarok kísérik*
- *fizikai teljesítőképesség csökken*
- *jellemzők a pszichés változások (ingerlékenység, melankolia)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Írja le a rejtettheréjűség lényegét és gyógyítási lehetőségeit! **4 pont**

Lényege:

- *a herék a magzati élet utolsó hetében nem szálltak le a herezacskókba, a lágyékcstornában tapinthatóak*

Gyógyítása:

- *a hiba rendszerint spontán rendeződik a növekedés során*
- *hormonkezelés végezhető 5-7 éves kor között*
- *hormonkezelés eredménytelensége esetén sebészi beavatkozás szükséges a pubertás kor előtt*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Ismertesse a hormonok sajátosságait!**4 pont**

- *endokrin (belső elválasztású) mirigyek termelik*
- *speciális felépítésű kémiai anyagok*
- *a vér útján jutnak el a rájuk specifikusan érzékeny sejtekhez*
- *alacsony koncentrációban is kifejtik hatásukat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Húzza alá a helyes megállapításokat!**3 pont**

- a strúma a mellékvese megnagyobbodásával járó körkép
- a myxoedema a pajzsmirigy csökkent működése (hypothyreosis) miatt alakul ki
- a mellékpajzsmirigy fokozott működése miatt jön létre a tetánia
- a cukorbetegség (diabetes mellitus) oka inzulinhiány
- a hyperglykaemias kómánál a lehelet aceton szagú

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

24. Nevezze meg az idegrendszer részeit!**4 pont**

Központi idegrendszer:

- *agyvelő*
- *gerincvelő*

Környéki vagy perifériás idegrendszer:

- *agyidegek*
- *gerincvelői idegek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Húzza alá az alábbiak közül a belsőfűl részeit!**2 pont**

- dobüreg
- csontos labirintus
- hallócsontok
- hártyás labirintus
- dobhártya

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

26.* Határozza meg az árpa és a jégárpa betegségek lényegét! 2 pont

Árpa: *a pillavázban elhelyezkedő mirigyek kivezető nyílásának elzáródása okozta gyulladásos duzzanat*

Jégárpa: *a gyulladásos gót kemény csomó formájában betokozódik*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

27.* Ismertessen az elsődleges sebellátás tilalmai közül hármat /3/! **3 pont**

- *a sebszéleket széthúzni tilos*
- *a sebbe kenőcsöt, port juttatni tilos*
- *közvetlenül a sebre vattát tenni tilos*
- *a sebbe fertőtlenítő oldatot öntenni tilos (kivétel a harapott seb)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28.* Határozza meg a seb fogalmát, fajtáit! 5 pont

Fogalma:

A kültakaró folytonosságának megszakadása, illetve hiánya.

Fajtái: Írjon négyet /4/!

- *vágott seb*
- *szúrt seb*
- *harapott seb*
- *horzsolt seb*
- *zúzott seb*
- *lött seb*
- *roncsolt seb*

(Fogalmára: 1 pont; fajtáira: 1-1 pont adható!)